

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.3.2012 r.
COM(2012) 122 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
dotyczące ogólnego funkcjonowania w państwach członkowskich kontroli urzędowych w
zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin

SPIS TREŚCI

1.	Przebieg procedury.....	1
2.	Łańcuch żywnościowy UE.....	2
3.	Przegląd kontroli bezpieczeństwa żywności w UE.....	3
3.1.	Przegląd rocznych sprawozdań państw członkowskich.....	3
3.2.	Wyniki kontroli przeprowadzonych przez Komisję w państwach członkowskich.....	9
3.3.	Inne źródła informacji o kontrolach w państwach członkowskich.....	9
3.4.	Działania następcze i wykonawcze Komisji.....	9
4.	Wnioski.....	9

1. Przebieg procedury

Artykuł 44 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004¹ („rozporządzenie w sprawie kontroli paszy i żywności”) nakłada na państwa członkowskie obowiązek przedkładania Komisji corocznego sprawozdania dotyczącego realizacji ich wieloletnich krajowych planów kontroli ustanowionych zgodnie z art. 41 tego rozporządzenia. Takie sprawozdania powinny zawierać:

- a) szczegóły zmian dokonanych w wieloletnich krajowych planach kontroli, mające na celu uwzględnienie m.in. zmian w prawodawstwie, nowych chorób lub czynników ryzyka, wyników badań naukowych, wyników przeprowadzonych kontroli oraz istotnych zmian organizacyjnych;
- b) wyniki kontroli i audytów przeprowadzonych w poprzednim roku w ramach krajowego planu kontroli;
- c) rodzaj i liczbę przypadków niezgodności zidentyfikowanych w trakcie kontroli;
- d) działania mające na celu efektywną realizację krajowego planu kontroli, łącznie z działaniami wykonawczymi i ich wynikami.

Artykuł 44 ust. 4 i 6 rozporządzenia nakłada na Komisję obowiązek sporządzenia i przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie rocznego sprawozdania dotyczącego ogólnego funkcjonowania kontroli w państwach członkowskich, w świetle:

- a) dorocznych sprawozdań przedłożonych przez organy krajowe;
- b) audytów² i inspekcji unijnych prowadzonych w państwach członkowskich;
- c) wszelkich innych istotnych informacji.

Komisja przedłożyła swoje pierwsze sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w sierpniu 2010 r.³. Jego głównym celem było przedstawienie pierwszego przeglądu danych i informacji dotyczących kontroli urzędowych zawartych w pierwszych sprawozdaniach rocznych państw członkowskich. Podsumowano w nim również wyniki audytów i inspekcji unijnych. Państwa członkowskie omawiały to sprawozdanie na posiedzeniu Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt we wrześniu 2010 r. Komisje Ochrony Środowiska Naturalnego oraz

¹ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

² Od 2010 r. termin „inspekcja” został zastąpiony terminem „audyt”, aby odzwierciedlić szerszy zakres działań Biura ds. Żywności i Weterynarii. W niniejszym sprawozdaniu w celu ułatwienia stosuje się ogólnie termin „audyt”.

³ COM(2010)441 wersja ostateczna z 25.8.2010.

Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Parlamencie Europejskim omawiały je w październiku 2010 r.

Komisja rozpoczęła dyskusje z państwami członkowskimi nad kwestiami poruszonymi w tym pierwszym sprawozdaniu, w szczególności nad sposobem uproszczenia i znormalizowania procesu gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących kontroli urzędowych.

W niniejszym drugim sprawozdaniu przyjęto nieco innego podejście. Sprawozdanie to ma na celu przedstawienie przeglądu kontroli bezpieczeństwa żywności w UE, który nie ogranicza się do ostatniego roku, za który dostępne są roczne sprawozdania wszystkich państw członkowskich, ale opiera się na najnowszych informacjach ze wszystkich trzech źródeł informacji na temat kontroli, aby stworzyć jak najbardziej aktualny opis funkcjonowania unijnego systemu kontroli.

Główne źródła informacji wykorzystywane w niniejszym sprawozdaniu to: a) sprawozdania roczne państw członkowskich za lata 2008 i 2009, b) wyniki kontroli przeprowadzonych przez Komisję w latach 2008–2010 oraz c) inne istotne informacje na temat kontroli, w tym:

- najnowsze sprawozdania państw członkowskich dotyczące kontroli w konkretnych sektorach;
- wyniki unijnych systemów wczesnego ostrzegania (system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach – RASFF, system zgłaszania chorób zwierzęcych – ADNS oraz system zgłaszania zagrożeń dla zdrowia roślin – Europhyt);
- dyskusje i decyzje dotyczące kontroli podejmowane przez Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt oraz Stały Komitet ds. Zdrowia Roślin;
- przegląd przypadków naruszeń związanych z niedoskonałościami systemów kontroli w państwach członkowskich.

2. Łańcuch żywnościowy UE

Aby zrozumieć sposób funkcjonowania unijnego systemu kontroli urzędowych na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego (w tym kontroli niezbędnych dla zapewniania zdrowia roślin oraz zdrowia i dobrostanu zwierząt), dobrze jest najpierw poznać skalę i złożoność łańcucha żywnościowego UE. Według najnowszych danych udostępnionych przez Eurostat wartość całkowitej produkcji unijnego łańcucha żywnościowego wynosi około 750 mld EUR. Całkowite zatrudnienie w tym sektorze, od produkcji podstawowej po handel detaliczny i usługi gastronomiczne, wynosi ponad 48 mln. Na wszystkich etapach unijnego łańcucha żywnościowego, od produkcji żywności po handel detaliczny i usługi gastronomiczne, działa około 14 mln producentów zajmujących się podstawową produkcją rolną oraz 3 mln podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze. Te globalne dane dają obraz skali przemysłu spożywczego. Sektor ten jest ogromny, ale również bardzo zróżnicowany i złożony.

Przykładowo w przypadku produkcji podstawowej średnia wielkość gospodarstw waha się od około 90 ha w państwach takich jak Republika Czeska do około 50 ha w państwach takich jak Zjednoczone Królestwo, Francja i Niemcy oraz poniżej 8 ha w pozostałych państwach, takich jak Polska, Bułgaria i Rumunia.

W UE występuje również duże zróżnicowanie typów rolniczych, co wynika w dużym stopniu z warunków agroklimatycznych, a także z wieloletniej tradycji rolniczych.

W UE istnieje około 300 000 przedsiębiorstw zajmujących się produkcją żywności. Jednak w przypadku wielu produktów, takich jak wino, oliwa z oliwek, jaj i ser, przetwórstwo może odbywać się raczej w gospodarstwach rolnych niż w przedsiębiorstwach produkcyjnych. Skoncentrowanie się tylko na sektorze produkcyjnym prowadziłoby do zbagatelizowania całkowitej wielkości i złożoności unijnego systemu żywnościowego. Szczególnie w sektorze produkcyjnym ogromny udział w produkcji ma niewielka liczba przedsiębiorstw działających w skali globalnej. Przykładowo w sektorze mleczarskim 1 % przedsiębiorstw realizuje ponad 60 % całkowitej produkcji UE. Poza produkcją podstawową największa liczba podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze znajduje się na końcowych etapach łańcucha żywnościowego w sektorze detalicznym i gastronomicznym. W UE istnieje ponad milion sklepów spożywczych, a wiele z nich to małe przedsiębiorstwa rodzinne, chociaż pod względem całkowitej sprzedaży sektor ten zdominowała niewielka liczba sieci dużych supermarketów. Istnieje blisko 1,4 mln restauracji i zakładów gastronomicznych.

3. Przegląd kontroli bezpieczeństwa żywności w UE

3.1. Przegląd rocznych sprawozdań państw członkowskich

UE opracowała obszerne i szczegółowe prawodawstwo, które ma zapewnić konsumentom bezpieczną i zdrową żywność dostarczaną za pośrednictwem tego rozległego i złożonego systemu produkcji żywności. Podstawowe zasady unijnego prawa żywnościowego i paszowego ustanowiono w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002⁴. W myśl tego rozporządzenia odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa żywności spoczywa w pierwszym rzędzie na przedsiębiorstwach spożywczych na przestrzeni całego łańcucha żywnościowego, począwszy od produkcji podstawowej, aż po punkt ostatecznej sprzedaży konsumentowi. Państwa członkowskie mają obowiązek monitorowania i sprawdzania, czy podmioty gospodarcze spełniają wymogi prawa UE w zakresie bezpieczeństwa żywności i pasz (w tym zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin). W tym celu są zobowiązane do prowadzenia systemu kontroli.

W rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 określono sposób organizacji i prowadzenia tych kontroli. Zasadniczo w rozporządzeniu tym ustanawia się ogólne zasady prowadzenia kontroli urzędowych w celu sprawdzenia zgodności z przepisami UE dotyczącymi bezpieczeństwa łańcucha żywnościowego. W szczególności za pośrednictwem rozporządzenia nałożono na państwa członkowskie wymogi sprawdzania:

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

- czy podmioty gospodarcze spełniają sektorowe wymogi prawne, lub
- czy towary, które mają być wprowadzone na rynek UE (wyprodukowane w UE lub przywożone z państw trzecich) spełniają normy i wymogi przepisów sektorowych.

Dodatkowo organy państw członkowskich realizują inne urzędowe zadania określone w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004, takie jak zadania mające na celu zwalczanie lub wyeliminowanie czynników wywołujących choroby u zwierząt (np. badanie zwierząt pod kątem określonych chorób w ramach danego programu, badanie epidemiologiczne po pojawieniu się ogniska choroby, szczepienia przeciwko chorobom zwierząt lub zabijanie zwierząt zakażonych patogenami).

W rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 określono również szczegółowe zasady kontroli państw członkowskich prowadzonych przez służby Komisji w celu sprawdzenia, czy państwa te wywiązują się z obowiązków ustanowionych w przepisach sektorowych oraz w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004. Państwa członkowskie muszą opracować i realizować wieloletnie krajowe plany kontroli, aby spełnić wymogi wynikające z tego rozporządzenia. Plany te zostały zastosowane po raz pierwszy od początku 2007 r. i zwykle obejmują okres trzech do pięciu lat. Państwa członkowskie mają obowiązek przedkładania Komisji rocznego sprawozdania dotyczącego realizacji ich wieloletnich krajowych planów kontroli. Komisja otrzymała sprawozdania roczne za lata 2007, 2008 i 2009.

Wyniki pierwszej analizy sprawozdań krajowych przeprowadzonej przez Komisję zostały podsumowane w zeszłorocznym sprawozdaniu ogólnym Komisji, COM(2010) 441. W ramach tego sprawozdania bardzo trudno było wyciągnąć wnioski dla całej UE ze względu na ogromne różnice między sprawozdaniami krajowymi, dotyczące zarówno struktury, jak i treści, a także ze względu na brak zharmonizowanych danych na temat kontroli. Jest to również cecha sprawozdań za lata 2008 i 2009, która po części odzwierciedla znaczne różnice między państwami członkowskimi w zakresie struktury rolnej, kultury administracyjnej i wielkości. Porównywalność sprawozdań znacznie się jednak poprawiła dzięki a) większemu doświadczeniu państw członkowskich w zakresie ich sporządzania oraz b) ciągłemu i aktywnemu dialogowi Komisji z państwami członkowskimi na rzecz dalszej poprawy treści, a w szczególności porównywalności sprawozdań. Ponieważ obecnie większość państw członkowskich przekazuje informacje za trzy kolejne lata, możliwe jest określenie pewnych interesujących tendencji i zmian. Zostały one podsumowane poniżej.

Gromadzenie i analiza danych

Jedną wspólną cechą większości sprawozdań jest zwiększenie wysiłków na rzecz poprawy procesu pozyskiwania i gromadzenia danych dotyczących liczby i rodzaju przeprowadzonych kontroli oraz ich wyników. W dążeniu do skuteczności i efektywności niezbędne są odpowiednie i aktualne dane, aby ocenić wydajność i określić priorytety dla przyszłych działań kontrolnych. Chociaż w sprawozdaniach rocznych mówi się o wielu nowych i trwających inicjatywach w tym zakresie, wydaje się, że wymiana wiedzy fachowej i doświadczenia między różnymi organami kontroli w ramach państw członkowskich i między nimi jest ograniczona. W swoim zeszłorocznym sprawozdaniu rocznym Komisja ogłosiła zamiar zbadania, we współpracy z państwami

członkowskimi, możliwości wykorzystania potencjału elektronicznego przekazywania i analizy danych, aby uprościć i ujednolicić ten proces na poziomie UE. Rozpoczęto już prace w tym zakresie, co może z kolei pomóc państwom członkowskim w opracowaniu swoich własnych systemów zarządzania informacjami.

Ogólne oświadczenia o wynikach

Wytyczne Komisji dotyczące struktury i treści sprawozdań nakładają na każdy organ krajowy obowiązek corocznego przedstawienia ogólnego oświadczenia o wynikach jego systemu kontroli. Oświadczenia te różnią się pod względem jakości. W większości sprawozdań ograniczają się one do ogólnego oświadczenia, że kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z planem, że ogólne normy bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin są zadowalające oraz że stwierdzone nieprawidłowości są zwykle nieistotne. Niektóre sprawozdania zawierają jednak bardziej kompleksową i uzasadnioną ocenę, która opiera się na zbiorze wskaźników skuteczności działania. W niektórych przypadkach wskaźniki te ograniczają się do liczby i rodzaju przeprowadzonych kontroli oraz ich zgodności z pierwotnym planem. W innych przypadkach (Francja, Finlandia, Szwecja i Republika Słowacka) wskaźniki mają szerszy zakres i mają na celu pomiar wyników w odniesieniu do współczynnika zachorowalności na konkretne choroby zwierząt lub choroby przenoszone przez żywność. We Francji podejmuje się również próbę śledzenia kosztów kontroli w kilku określonych obszarach.

Postępy w realizacji wieloletnich krajowych planów kontroli

Największe wyzwanie stanowił obowiązujący państwa członkowskie wymóg wprowadzenia zintegrowanych wieloletnich krajowych planów kontroli obejmujących wszystkie działania kontrolne wzdłuż całego łańcucha żywnościowego – od pola do stołu. W większości państw krajowe systemy kontroli są bardzo złożone – często w różne aspekty kontroli żywności i pasz, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin jest zaangażowanych wiele różnych organizacji. W większości państw członkowskich te różne organizacje mogły mieć w przeszłości zbyt małe doświadczenie w zakresie współpracy, aby opracować zintegrowane plany kontroli. Ponadto w większości państw członkowskich odpowiedzialność operacyjna za przeprowadzanie kontroli spoczywa na organach regionalnych i lokalnych. Zagwarantowanie, aby pełna integracja działań tych organów z planami krajowymi odbywała się w spójny sposób, wymagało od organów krajowych wzmocnienia mechanizmów konsultacji i komunikacji z ich organami regionalnymi i lokalnymi. Ze sprawozdań rocznych dotyczących realizacji planów wynika, że poczyniono znaczne postępy we wprowadzaniu struktur i procedur służących integracji planów kontroli wszystkich podmiotów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Obecnie głównym wyzwaniem dla większości organów jest opracowanie systemów informacyjnych i komunikacyjnych, które będą mogły zapewnić rzetelne dane dotyczące przeprowadzonych kontroli oraz ich wyników, tak aby można było dokonać dokładnej oceny wyników w ramach wieloletnich krajowych planów kontroli na przestrzeni czasu oraz dostosować cele i założenia kontroli do priorytetów określonych na podstawie analizy ryzyka.

Rejestracja podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze

Skuteczna identyfikowalność żywności, od pierwotnego źródła do ostatecznego miejsca przeznaczenia, jest główną zasadą unijnego systemu kontroli bezpieczeństwa żywności. Podstawowe elementy tego systemu to: kompleksowa rejestracja wszystkich podmiotów, skuteczny system identyfikacji zwierząt oraz identyfikowalność pasz i żywności. Poczyniono znaczące postępy w zakresie rejestracji przedsiębiorstw spożywczych. W sektorze pasz rejestracja mniejszych zakładów paszowych jest jednak nadal niepełna. Jeżeli chodzi o identyfikowalność zwierząt, wyraźnie widać pewne braki w zakresie identyfikacji bydła i świń, a w szczególności systemów identyfikacji owiec, kóz i koni.

Ocena ryzyka i ustalanie priorytetów

W rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 wyraźnie wymaga się od organów krajowych posiadania jasno sprecyzowanego systemu oceny ryzyka i uszeregowania kontroli pod względem pierwszeństwa. Ze względu na coraz większe wykorzystywanie zasobów w nadchodzących latach temu aspektowi wieloletnich krajowych planów kontroli i powiązanych z nimi sprawozdań rocznych należy nadać wyższy priorytet. Niektóre sprawozdania państw członkowskich zawierają odpowiedni opis systemów klasyfikacji przedsiębiorstw spożywczych pod względem ryzyka oraz sposobu organizacji ich kontroli według tej klasyfikacji. Niderlandy, Finlandia i Słowenia są szczególnie zaawansowane w tej dziedzinie. W wielu państwach członkowskich organy krajowe zidentyfikowały jednak lepszą klasyfikację podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze i paszowe pod względem ryzyka jako ważny obszar wymagający poprawy. W ostatnich latach Biuro ds. Żywności i Weterynarii Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Konsumentów, w trakcie przeprowadzonych przez siebie audytów, kładło coraz większy nacisk na potrzebę dopilnowania przez państwa członkowskie, aby kontrole urzędowe we wszystkich sektorach były przeprowadzane regularnie na podstawie analizy ryzyka oraz z odpowiednią częstotliwością.

Intensywność i zakres kontroli

Ogólnie ze sprawozdań wynika, że intensywność kontroli w całej UE jest bardzo wysoka. Częstotliwość inspekcji różni się jednak znacząco w zależności od charakteru przedsiębiorstwa. Na przykład w sektorach traktowanych jako sektory wysokiego ryzyka, takie jak produkcja mięsa i mleka, kontrole są o wiele częstsze.

Kontrole w obszarach pasz i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego są mniej intensywne niż w przypadku żywności. Najważniejsze zmiany prawa UE na przestrzeni ostatniej dekady w zakresie pasz i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w szczególności potrzeba zarejestrowania wszystkich przedsiębiorstw paszowych i przedsiębiorstw zajmujących się produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego, wiązały się z ogromnym nakładem pracy ze strony przedsiębiorstw i organów kontrolnych. W większości sprawozdań uznaje się, że w sektorach tych istnieje możliwość wprowadzenia usprawnień oraz dalszej intensyfikacji kontroli na podstawie hierarchii ryzyka.

Kontrole w dziedzinie zdrowia zwierząt koncentrują się na sprawdzeniu zgodności z wymogami dotyczącymi identyfikacji zwierząt i badaniach pod kątem chorób, takich jak

bruceloza, gruźlica, klasyczny pomór świń i BSE. Państwa członkowskie mają ponadto obowiązek wdrożenia planów awaryjnych na wypadek poważnych kryzysów dotyczących bezpieczeństwa żywności i pasz oraz zdrowia zwierząt.

Koordinacja między organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi

W wielu państwach członkowskich odpowiedzialność operacyjną za przeprowadzanie kontroli urzędowych ponoszą przede wszystkim organy regionalne i lokalne. Ma to głównie miejsce w państwach członkowskich, w których kompetencje są zdecentralizowane, takich jak Niemcy, Hiszpania, Włochy, Grecja, Zjednoczone Królestwo, Szwecja i Finlandia, gdzie organy regionalne i lokalne mogą posiadać dużą autonomię. Wyzwanie, przed jakim stają te państwa członkowskie, dotyczy sposobu zapewnienia wystarczająco sprawnego systemu rozliczania się z odpowiedzialności, za pośrednictwem którego organy regionalne i lokalne mogłyby zdawać odpowiednie i spójne relacje z przeprowadzonych przez siebie kontroli organom krajowym, a za ich pośrednictwem – organom unijnym.

Z zagadnieniem tym wiąże się kwestia nakładania się obowiązków i działań w zakresie kontroli między różnymi organami. W wielu państwach członkowskich kwestia ta jest od dawna istotna. Na przykład w Grecji, Portugalii i Rumunii organy odpowiedzialne za audyt wewnętrzny tych państw wymieniają nakładanie się obowiązków i działań operacyjnych jako znaczący problem. Te państwa członkowskie znajdują się w grupie państw, które wskazują niewystarczające środki jako jedną z przyczyn braku możliwości realizacji celów dotyczących liczby kontroli. Ogólnie wydaje się, że najbardziej skuteczne w działaniu są państwa członkowskie posiadające jasno określone obowiązki i struktury zarządzania, które wykazują odpowiedzialność na wszystkich szczeblach.

Krajowe systemy audytów

Przepisy rozporządzenia (WE) nr 882/2004 nakładają na państwa członkowskie obowiązek przeprowadzania audytów wewnętrznych lub zlecenia audytów zewnętrznych, aby zapewnić osiągnięcie celów określonych w rozporządzeniu przez ich systemy kontroli. W rozporządzeniu tym precyzuje się również, że audyty te podlegają niezależnej kontroli i muszą być przeprowadzane w sposób przejrzysty.

Prawie wszystkie państwa członkowskie wdrożyły systemy audytów, chociaż w większości przypadków obejmują one tylko ograniczoną liczbę konkretnych obszarów kontroli w ramach systemu ogólnego. Wyniki tych audytów przedstawiono w sprawozdaniach rocznych, ale często w bardzo skrótowej formie. Zasadniczo nie omawia się w nich szczegółowo najważniejszych niedoskonałości stwierdzonych podczas audytów wewnętrznych ani podjętych działań zaradczych. Istnieją jednak pewne pozytywne wyjątki. Przykładowo Finlandia i Republika Czeska przedstawiają wyniki swoich audytów oraz obszary, w których stwierdzono niedoskonałości.

Dodatkowo sprawozdania roczne zawierają ograniczone informacje na temat wdrożonych przepisów zapewniających spełnienie wymogów dotyczących objęcia sprawozdań z audytów niezależną kontrolą.

Wiarygodność własnych systemów audytu państw członkowskich, lub jej brak, w zakresie zapewnienia niezbędnych uprawnień kontroli będzie coraz częściej kryterium

ryzyka uwzględnianym podczas planowania przyszłych audytów Biura ds. Żywności i Weterynarii.

Zasoby

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez organy krajowe szacuje się, że przy kontrolach w zakresie bezpieczeństwa żywności i pasz, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin zatrudnionych jest ponad 100 000 osób na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Są to znaczące zasoby, ale zestawiając cele kontroli z rzeczywistym wynikiem, niektóre organy krajowe wskazują braki personelu jako jedną z podstawowych przyczyn, dla których nie są realizowane cele kontroli. Niektóre państwa członkowskie, np. Niderlandy, twierdzą otwarcie, że ich systemy kontroli oraz operacje kontrolne są dostosowywane, tak aby uwzględniać redukcję zatrudnienia i racjonalizację, jakie miały miejsce w ostatnich latach. Ocena ryzyka i uszeregowanie kontroli pod względem pierwszeństwa są niezbędnymi elementami tego procesu.

Szkolenia

Sprawozdania krajowe zawierają szczegółowy opis programów szkoleniowych organizowanych co roku dla pracowników kontroli oraz dla podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze. Ogólnie liczba działań szkoleniowych jest znaczna. Skupiają się one na trzech głównych priorytetach. Po pierwsze, w rozporządzeniach w ramach tzw. pakietu higienicznego wprowadzonego w 2006 r. zobowiązano wszystkie podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze do skoncentrowania się w większym stopniu na dobrej praktyce higienicznej oraz stosowaniu zasad HACCP⁵. W ostatnich latach wykonano ogromną pracę w celu zaznajomienia podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze i pracowników kontroli na wszystkich szczeblach z wymogami nowych rozporządzeń. Po drugie, rozwój nauki i technologii, w szczególności w stosunkowo nowych obszarach produkcji żywności i pasz (takich jak np. nowa żywność, GMO, materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością, dodatki do żywności i dodatki paszowe), wymaga od pracowników ciągłego aktualizowania wiedzy fachowej. Po trzecie, koncentrowanie się w coraz większym stopniu na kontrolach pasz i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego wymaga szczególnych wysiłków w celu zaznajomienia przedsiębiorstw i urzędników przeprowadzających kontrole z nowymi wymogami prawa UE w tych sektorach.

Szkolenia na szczeblu krajowym są wspierane i uzupełniane szkoleniami organizowanymi przez Komisję w ramach programu „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności”, który rozpoczął się w 2006 r. i jest realizowany zgodnie z art. 51 rozporządzenia (WE) nr 882/2004. Program ten, obejmujący szeroki zakres tematów, ma na celu zwiększenie skuteczności kontroli urzędowych pod względem zapewnienia przestrzegania przepisów UE chroniących zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i roślin oraz dobrostan zwierząt przez podmioty działające na wszystkich szczeblach. To z kolei przyczyni się do zapewnienia bezpieczniejszej żywności i pasz, podniesienia norm w zakresie zdrowia zwierząt i roślin, a także zwiększenia ochrony konsumentów i zwierząt.

⁵ Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli.

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez Komisję w dziedzinach, np. w obszarze higieny ogólnej, które zostały opisane w części 3.2 niniejszego sprawozdania, potwierdzają konieczność zorganizowania dalszych szkoleń w niektórych dziedzinach.

Laboratoria

Wszystkie państwa członkowskie muszą wyznaczyć laboratoria do wykonywania analiz próbek pobranych w trakcie kontroli urzędowych. Laboratoria te są zobowiązane do działania, a także muszą być poddawane ocenie i akredytacji zgodnie z określonymi normami unijnymi lub międzynarodowymi w celu zapewnienia jednolitych i wysokich standardów. W całej UE istnieje rozległa sieć laboratoriów urzędowych. Wiele z nich działa na szczeblu krajowym, ale organy regionalne i lokalne mogą również wyznaczać swoje własne laboratoria urzędowe, w szczególności w państwach członkowskich posiadających autonomiczne organy regionalne lub lokalne. Może to prowadzić do bardzo szybkiego wzrostu liczby laboratoriów urzędowych. Proces akredytacji jest złożony i często stosunkowo kosztowny, w szczególności w przypadku mniejszych laboratoriów regionalnych lub lokalnych. W rezultacie niektóre państwa członkowskie nadal zgłaszają opóźnienia w uzyskaniu pełnej akredytacji wszystkich swoich laboratoriów urzędowych zaangażowanych w badania w kontekście kontroli urzędowych. W 2010 r. Komisja rozpoczęła dyskusje z państwami członkowskimi nad wymogami akredytacyjnymi.

Audyty Biura ds. Żywności i Weterynarii potwierdzają, że poziom przestrzegania prawa UE przez laboratoria jest różny w poszczególnych sektorach. Przykładowo w przypadku ryb i produktów rybołówstwa wydaje się, że laboratoria wykonujące analizy w ramach kontroli urzędowych są na ogół odpowiednio wyposażone i mają możliwość przeprowadzania wymaganych analiz, a przy tym większość z nich posiada akredytację. Inna sytuacja ma miejsce na przykład w przypadku laboratoriów działających w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli. Wyniki audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii wskazują również na braki w zakresie kontroli pestycydów w niektórych państwach członkowskich.

Wyniki kontroli urzędowych i działań monitorujących

a) Główne obszary niezgodności

W przypadku produkcji żywności w sprawozdaniach państw członkowskich dotyczących niezgodności w tym obszarze powtarzają się niezmiennie dwa główne tematy: kontrole higieny w zakładach oraz etykietowanie. Wymogi rozporządzeń w ramach „pakietu higienicznego” zaczęły obowiązywać w 2006 r. W sprawozdaniach krajowych dotyczących kontroli za rok 2007 odnotowano powszechnie występujące nieprawidłowości w stosowaniu tych rozporządzeń, prawdopodobnie wynikające po części z faktu, że weszły one w życie zaledwie rok wcześniej. W latach 2008 i 2009 odnotowano stałe postępy w tym obszarze, ale w większości sprawozdań wskazuje się na ciągle problemy dotyczące małych przedsiębiorstw na końcu łańcucha żywnościowego w sektorach handlu detalicznego i gastronomii. Jako główne niedoskonałości można wymienić: przestarzałe budynki i wyposażenie; brak lub niedoskonałość systemów własnych kontroli w przedsiębiorstwach; nieprawidłowe wdrażanie HACCP; oraz nieodpowiednie prowadzenie dokumentacji. Niektóre organy wskazują na problemy w sektorach detalicznym i gastronomicznym spowodowane wysoką rotacją personelu, w szczególności pracowników sezonowych, przez co trudno jest odpowiednio wyszkolić personel w zakresie dobrych praktyk higienicznych. W przypadku etykietowania wydaje

się, że główna trudność ma swoje źródło w złożoności wymogów wynikających z różnych obszarów prawodawstwa (np. dodatki, wartość odżywcza, miejsce pochodzenia itp.).

W przypadku pasz główne niezgodności dotyczą: opóźnień w rejestracji podmiotów gospodarczych; nieodpowiedniego stosowania zasad HACCP; higieny w siedzibach producentów pasz; oraz przypadków naruszenia przepisów dotyczących dodatków paszowych.

W przypadku zdrowia zwierząt główna zgłoszona niedoskonałość dotyczy identyfikacji zwierząt oraz kontroli przemieszczeń.

W odniesieniu do dobrostanu zwierząt w gospodarstwach wiele niedoskonałości, które stwierdzono, przypisano niewiedzy rolników, w szczególności tych mniejszych. Niektóre państwa członkowskie odnotowały spadek poziomu niezgodności w gospodarstwach po zapewnieniu rolnikom szkoleń i informacji.

Wyniki kontroli urzędowych i działań monitorujących

b) Ogólne tendencje w zakresie chorób przenoszonych przez żywność

Salmonella i *Campylobacter* stanowią dwie główne przyczyny chorób przenoszonych przez żywność w UE. Przeprowadzona przez EFSA analiza sprawozdań wszystkich państw członkowskich dotyczących chorób odzwierzęcych potwierdza tendencję spadkową pod względem liczby przypadków salmonelozy u ludzi w Unii Europejskiej. W 2009 r. zgłoszono ogółem 108 614 potwierdzonych przypadków zakażeń u ludzi (dane opublikowane w 2011 r.). Wyraźnie spadła w szczególności liczba zakażeń spowodowanych przez *S. Enteritidis*. W sprawozdaniu EFSA wskazuje się, że spadek ten nastąpił dzięki stosowaniu programów zwalczania *Salmonelli* w państwach członkowskich.

Z rocznych sprawozdań państw członkowskich dotyczących kontroli wynika, że pobieranie i badanie próbek pod kątem tych dwóch zagrożeń mikrobiologicznych stanowi bardzo dużą część pobierania i badania próbek w związku z produkcją żywności w państwach członkowskich.

Krajowe środki egzekucyjne

Przepisy rozporządzenia (WE) nr 882/2004 stanowią, że właściwe organy zapewniają podjęcie działań zaradczych przez podmioty gospodarcze w przypadku stwierdzenia niezgodności. Nakładają one również na państwa obowiązek wprowadzenia jasno określonych zasad stosowania sankcji w przypadku naruszenia prawa UE. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Prawie wszystkie sprawozdania zawierają krótkie podsumowanie działań podjętych w celu wyeliminowania niezgodności. Najczęściej stosowane działania to: noty ostrzegawcze, grzywny, czasowe lub, w poważnych przypadkach, trwałe zamknięcie przedsiębiorstwa, oraz – rzadko – postępowanie karne w przypadku oszustwa lub poważnego naruszenia wymogów prawnych. Na ogół informacje na temat systemów sankcji oraz sposobu ich funkcjonowania są ograniczone, a poziom szczegółowości tych informacji jest różny w różnych państwach członkowskich. Przy braku bardziej szczegółowych i zharmonizowanych danych w sprawozdaniach rocznych nie ma możliwości oceny poziomu spójności ogólnego systemu egzekwowania przepisów w państwach członkowskich. W niektórych państwach członkowskich, np. w Republice Czeskiej, w

przypadku mniej poważnych niezgodności panuje tendencja polegająca na przechodzeniu od procedur sądowych do mniej uciążliwych i bardziej skutecznych procedur administracyjnych.

Kontrole urzędowe po pojawieniu się konkretnych zagrożeń dla zdrowia w odniesieniu do żywności, zwierząt i roślin

W ostatnich latach sytuacje kryzysowe w dziedzinie zdrowia, które pojawiły się w UE w obszarze bezpieczeństwa żywności i pasz, miały swoje źródło w produkcji pasz. W 2008 r. w Irlandii w mięsie wieprzowym stwierdzono wysoki poziom skażenia dioksynami. Ustalono, że problemy wynikały z procesu produkcji pasz, a ich powodem było stosowanie silnie skażonego oleju odpadowego w procesie suszenia. W 2010 r. skażenie dioksynami stwierdzono w produktach pochodzących z Niemiec. Ustalono, że jego źródłem były tłuszcze, w szczególności tłuszcze przeznaczone wyłącznie do użytku przemysłowego, które dodawano do pasz. Komisja jest w trakcie przyjmowania szczegółowych środków służących rozwiązaniu tego konkretnego ryzyka.

W dziedzinie zdrowia zwierząt państwa członkowskie musiały skoncentrować dodatkowe wysiłki w zakresie kontroli na chorobie niebieskiego języka oraz grypie ptaków. Niedawne ogniska pryszczycy w Bułgarii podkreślają znaczenie zachowania ciągłej czujności, ale pokazują również, że unijne środki kontroli są, przy właściwym stosowaniu, skuteczne w zapobieganiu rozprzestrzenianiu się tej choroby.

W dziedzinie zdrowia roślin wysoki priorytet otrzymało powstrzymanie rozprzestrzeniania się zagrożenia związanego z węgorkiem sosnowcem w Portugalii oraz wdrażanie środków służących zlikwidowaniu ognisk rozprzestrzeniania się tego organizmu w Hiszpanii. Podobnie szybkie rozprzestrzenianie się *Rhynchophorus ferrugineus* w krajach śródziemnomorskich i powtarzające się nagle wystąpienia azjatyckiej kózki (*Anoplophora glabripennis*) oraz *Anoplophora chinensis* wymagały od państw członkowskich wzmocnienia kontroli oraz podjęcia działań powstrzymujących rozprzestrzenianie się tych organizmów. Środki na szczeblu UE oraz kontrole przeprowadzone przez zainteresowane państwa członkowskie opisano w sekcji 3.2 niniejszego sprawozdania.

Interesujące zmiany jako możliwe przykłady dobrych praktyk

Klasyfikacja zakładów i publikacja wyników (Dania, Republika Czeska, Zjednoczone Królestwo i Belgia): Wymóg rejestracji wszystkich podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze w połączeniu z publikacją wyników inspekcji przeprowadzonych w tych przedsiębiorstwach przez organy publiczne ułatwiają przekazywanie konsumentom przydatnych informacji na temat standardów zgodności w restauracjach i sklepach. Dostępnych jest już wiele przykładów, z których najstarszy dotyczy duńskiego programu „smiley” (<http://www.findsmiley.dk/en-US/Forside.htm>). Podobne koncepcje są realizowane w Zjednoczonym Królestwie i w Belgii.

Własna sprawozdawczość podmiotów gospodarczych w zakresie działań zaradczych (Niderlandy): W ramach działań na rzecz poprawy skuteczności usług w zakresie kontroli oraz zmniejszenia obciążeń związanych z kontrolą dla podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze Niderlandy wprowadziły elektroniczny system własnej sprawozdawczości podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze. Dzięki temu systemowi podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze

może zgłosić organowi kontrolnemu, za pośrednictwem internetowego narzędzia sprawozdawczości, działania podjęte w odpowiedzi na zalecenia wynikające z poprzednich wizyt kontrolnych. W przypadku bardziej typowych niezgodności sprawozdania te są na ogół przyjmowane bez potrzeby przeprowadzania wizyt kontrolnych, chociaż sporadycznie prowadzone są wrywkowe kontrole na miejscu.

Systemy zarządzania jakością (Belgia, Litwa, Niemcy, Republika Czeska i Słowenia): Wiele państw członkowskich wprowadziło systemy zarządzania jakością w ramach swoich usług w zakresie kontroli i akredytowało je zgodnie z normami międzynarodowymi. Przykładowo w Republice Czeskiej systemy zarządzania jakością większości instytucji kontrolnych są poddawane audytowi według normy ISO 9001 przez instytucje zewnętrzne. Państwa te traktują takie systemy jako ważne instrumenty służące poprawie ogólnej efektywności i skuteczności kontroli, a trwające niezależne przeglądy wydajności zachęcają do ciągłych ulepszeń. W Niemczech specjalna grupa robocza krajów związkowych ds. zarządzania jakością opracowała zharmonizowane ramy na potrzeby przygotowania systemów zarządzania jakością w każdym z 16 krajów związkowych.

3.2. Wyniki kontroli przeprowadzonych przez Komisję w państwach członkowskich

Przepisy rozporządzenia (WE) nr 882/2004 nakładają na Komisję obowiązek przeprowadzania kontroli w państwach członkowskich w celu sprawdzenia, czy, ogólnie rzecz biorąc, kontrole są przeprowadzane zgodnie z odpowiednimi wieloletnimi krajowymi planami kontroli oraz zgodnie z prawem UE.

Aby wypełnić zobowiązania Komisji, Biuro ds. Żywności i Weterynarii co roku realizuje program audytów i inspekcji, aby sprawdzić zgodność z prawem paszowym i żywnościowym, przepisami dotyczącymi zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin oraz aby sprawdzić, czy kontrole urzędowe w tych dziedzinach są przeprowadzane zgodnie z prawem UE. Program ten jest publikowany na stronie internetowej Komisji na początku każdego roku.

Ustalenia z każdego audytu są przedstawiane w sprawozdaniu skierowanym do odpowiedniego organu krajowego wraz z wnioskami i zaleceniami dotyczącymi usunięcia stwierdzonych braków. Sposób realizacji zaleceń opisano w sekcji 3.4 niniejszego sprawozdania.

Informacje z audytów przeprowadzanych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii mogą prowadzić do przyjęcia przez Komisję środków stosowanych w stanach zagrożenia lub środków ochronnych (w formie decyzji Komisji) w przypadku poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt lub roślin lub w przypadku braku możliwości opanowania zagrożeń w wyniku działań podejmowanych tylko przez państwo członkowskie, w którym te zagrożenia wystąpiły. Te instrumenty prawne mogą nakazywać, w zależności od sytuacji, prowadzenie dodatkowych kontroli, ale również zastosowanie środków zapobiegających obrotowi paszami, żywnością, zwierzętami i roślinami lub wszelkimi produktami z nimi związanymi, lub środków zapobiegających przywozowi takich produktów.

W stosownych przypadkach informacje z audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii mogą być wykorzystywane jako dowód naruszenia prawa UE w

kontekście postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (zob. sekcja 3.4).

Dzięki publikacji sprawozdań z inspekcji i planów działania państw członkowskich oraz regularnej aktualizacji profili krajowych Komisja zapewnia zainteresowanym stronom i obywatelom rzeczywiste dane dotyczące sposobu, w jaki organy kontrolne w każdym państwie członkowskim wypełniają swój obowiązek zapewnienia, oraz w razie potrzeby egzekwowania, odpowiedniego stosowania prawa UE.

W ostatnich latach Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadzało rocznie około 250 audytów, które obejmowały cały łańcuch żywnościowy, a także zdrowie i dobrostan zwierząt oraz zdrowie roślin.

Audyty w dziedzinie bezpieczeństwa żywności stanowią główną część programu. W okresie objętym przeglądem co najmniej 70 % wszystkich audytów dotyczyło bezpieczeństwa żywności, przy czym niektóre z nich obejmowały również związane z tym aspekty zdrowia zwierząt. Około 12 % audytów dotyczyło wyraźnie tylko zdrowia zwierząt. Dla równowagi na dobrostanie zwierząt oraz zdrowiu roślin koncentrowało się mniej więcej 8 % audytów rocznie w przypadku każdej z tych dziedzin.

Sprawozdania Biura ds. Żywności i Weterynarii zawierają istotne informacje na temat wyników stosowania systemów kontroli państw członkowskich w dziedzinach objętych audytami przeprowadzonymi przez Biuro w okresie sprawozdawczym. W kolejnej sekcji przedstawiono kwestie będące przedmiotem zainteresowania ujęte w programie na przestrzeni ostatnich trzech lat w państwach członkowskich, dotyczące bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin. Zawiera ona również krótkie streszczenia najważniejszych ustaleń i wniosków z poszczególnych serii audytów.

Sprawozdania z audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii oraz odpowiedzi właściwych organów na zalecenia zawarte w tych sprawozdaniach można znaleźć na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm.

Bezpieczeństwo żywności

Kontrole urzędowe w odniesieniu do produkcji mleka i mięsa

W okresie objętym przeglądem Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło serię audytów dotyczących kontroli higieny w odniesieniu do produkcji czerwonego mięsa oraz mleka w prawie wszystkich państwach członkowskich. Audyty te potwierdziły, że wszystkie państwa członkowskie wprowadziły stabilne systemy kontroli, w dużej mierze zgodne z przepisami rozporządzenia (WE) nr 882/2004, oraz że dziesięciu państwom członkowskim, które wstąpiły do UE w 2004 r., zasadniczo udało się przeprowadzić niezbędną modernizację zakładów produkcji i przetwórstwa mięsa/mleka w celu ich dostosowania do norm unijnych w kontekście przystąpienia. Podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze dokonały przejścia na wymogi rozporządzeń „pakietu higienicznego”. Ewentualne zaobserwowane nieprawidłowości można przypisać indywidualnym błędom personelu przeprowadzającego kontrole i zwykle wskazują one na niedoskonałość systemu nadzoru. Inna główna przyczyna utrzymujących się

nieprawidłowości jest związana z niewystarczającym egzekwowaniem przepisów przez organy kontrolne.

Podczas serii audytów stwierdzono również tendencję, występującą głównie w „starych” państwach członkowskich, polegającą na nieprzestrzeganiu w ścisły sposób obowiązujących wymogów w zakresie kontroli mięsa i dotyczącą na przykład: a) korzystania z usług personelu technicznego zamiast urzędowych lekarzy weterynarii w zakresie przeprowadzania badań przedubojowych oraz b) nieobecności urzędowych lekarzy weterynarii podczas uboju, w szczególności w przypadku małych rzeźni, oraz przeprowadzania badania poubojowego na późniejszym etapie.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do żywności dla dzieci

W 11 państwach członkowskich i Szwajcarii przeprowadzono audyty służące ocenie kontroli produkcji żywności dla dzieci. Nie stwierdzono żadnych poważnych braków w odniesieniu do systemów kontroli higieny i identyfikowalności u działających w tym sektorze podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze. Na ogół jednak programy HACCP w tych przedsiębiorstwach nie były zaprojektowane w celu uwzględnienia konkretnych rodzajów ryzyka związanych z żywnością dla dzieci. Zauważono również braki w zakresie wymogów dotyczących składu i etykietowania, a także własnych kontroli pozostałości pestycydów i środków zanieczyszczających.

Wyniki kontroli urzędowych w odniesieniu do preparatów do początkowego żywienia niemowląt oraz żywności dla dzieci nie zawsze były zadowalające, jeżeli chodzi o składniki, kryteria dotyczące składu i składniki odżywcze, etykietowanie oraz pozostałości pestycydów. Te niedociągnięcia w zakresie kontroli urzędowych były często związane z ograniczonym wyszkoleniem pracowników urzędowych w zakresie konkretnych wymogów zawartych w przepisach, nieodpowiednim opracowaniem programów pobierania i badania próbek oraz ograniczonymi możliwościami w zakresie analiz pozostałości pestycydów. Podobnie jak w przypadku innych sektorów stwierdzone braki są systematycznie eliminowane dzięki różnego rodzaju działaniom następczym.

Przepisy przejściowe dotyczące przestrzegania rozporządzeń „pakietu higienicznego”

Zgodnie z przepisami rozporządzeń „pakietu higienicznego”, obowiązującego od 2006 r., przedsiębiorstwa spożywcze, których zatwierdzenia ograniczały się wówczas do dostaw na ich rynki krajowe, mogły skorzystać z okresu przejściowego do końca 2009 r., aby spełnić wszystkie wymogi zawarte w rozporządzeniach. Przedsiębiorstwami tymi były zazwyczaj zakłady o małych zdolnościach produkcyjnych, w których przetwarzano ograniczone ilości żywności pochodzenia zwierzęcego. Do końca okresu przejściowego zakłady te musiały dostosować zakres swojej działalności lub spełnić wymogi higieniczne, chociaż rozporządzenia dopuszczają elastyczność w przypadku niektórych przepisów.

Niedawno złożono wizytę w sześciu państwach członkowskich, aby ocenić postępy w tej dziedzinie. Stwierdzono, że w przypadku gdy organy krajowe wprowadziły mechanizmy elastyczności zgodnie z przepisami rozporządzeń unijnych, zapewniło to rozwiązania dla wielu małych podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze, w szczególności w sektorach czerwonego mięsa i mleka. W państwach członkowskich posiadających mniej elastyczne ustalenia przypadki nieprzestrzegania przepisów były częstsze.

Ponieważ jednak państwa członkowskie nie przestrzegają w pełni wymogu zgłaszania Komisji mechanizmów elastyczności, pełna weryfikacja przestrzegania tych ustaleń na poziomie UE nie jest możliwa.

Identyfikowalność wołowiny i produktów z wołowiny

Do końca 2011 r. powinna się zakończyć seria audytów dotyczących identyfikowalności wołowiny i produktów z wołowiny. W porównaniu z sytuacją w 2002 r., kiedy przeprowadzono ostatni przegląd, kontrole identyfikowalności wołowiny i produktów z wołowiny oraz kontrole dotyczące obowiązkowego etykietowania zostały usprawnione. W odniesieniu do identyfikowalności żywych zwierząt występują pewne braki, dotyczące głównie zarządzania bazami danych, kontroli w gospodarstwach i powiadomień o przemieszczaniu ze strony rynków lub sprzedawców zwierząt.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do ryb i produktów rybołówstwa

W dziewięciu państwach członkowskich przeprowadzono audyty oceniające zgodność z unijnymi wymogami dotyczącymi ryb. Ogólnie stwierdzono, że we wszystkich państwach, które odwiedziono, wdrożono kompleksowe systemy kontroli urzędowych w odniesieniu do produktów rybołówstwa, w tym rejestracji i zatwierdzania zakładów oraz statków rybackich. W niektórych państwach stwierdzono znaczące różnice we wdrażaniu kontroli urzędowych między różnymi regionami. Laboratoria, w których wykonywane są analizy urzędowe, były na ogół odpowiednio wyposażone i miały możliwość przeprowadzania wymaganych analiz. Większość laboratoriów posiadała akredytację.

Chociaż ogólne systemy były odpowiednio zaprojektowane i zarządzane, określono trzy konkretne obszary niedoskonałości w odniesieniu do kontroli: a) miejsc, w których odbywa się produkcja podstawowa, takich jak statki rybackie i gospodarstwa rybackie; b) niektórych statków przetwórci i statków zamrażalni; oraz c) szczególnych parametrów związanych z produktami rybołówstwa, takich jak kontrole organoleptyczne, wskaźniki świeżości, histamina, pasożyty oraz kontrole mikrobiologiczne.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do drobiu

Przeprowadzono 12 audytów systemów kontroli państw członkowskich w odniesieniu do mięsa drobiowego i produktów z mięsa drobiowego. Zasadniczo ogólny poziom zgodności był odpowiedni. Audyty objęły cały łańcuch produkcji drobiu, chociaż w niektórych przypadkach liczba kontroli na poziomie gospodarstwa była ograniczona. Główne obszary, w których stwierdzono konieczność poprawy, dotyczyły stosowania konkretnych wymogów higienicznych, takich jak częstotliwość pobierania próbek tusz oraz wdrażania planów HACCP w zakładach, a także niezgłaszania Komisji przepisów krajowych dopuszczających elastyczność w przypadku rzeźni o małych zdolnościach produkcyjnych. Ten ostatni punkt odzwierciedla sytuację dotyczącą elastycznych ustaleń w sektorach czerwonego mięsa i mleka, która została opisana wyżej w niniejszym sprawozdaniu.

Programy zwalczania salmonelli

Przeprowadzono siedem audytów krajowych programów zwalczania salmonelli w sektorze drobiu. We wszystkich państwach członkowskich, które odwiedziono, wprowadzono programy zwalczania, ale w niektórych przypadkach ich realizacja w pewnych kategoriach była opóźniona. We wszystkich państwach członkowskich plany monitorowania salmonelli i urzędowego pobierania próbek na jej obecność w różnych kategoriach drobiu nie były w pełni zgodne z przepisami UE, co wynikało w dużej mierze z nieprawidłowości dotyczących pobierania próbek, działań podejmowanych w przypadku pozytywnego wyniku badań oraz nieprawidłowości w laboratoriach.

Kontrole przywozu żywności nie pochodzącej od zwierząt

Po wdrożeniu decyzji Komisji dotyczących mikotoksyn oraz fałszowania żywności barwnikami Sudan znacznie poprawiła się skuteczność kontroli urzędowych, w szczególności w odniesieniu do pobierania i przygotowywania próbek oraz postępowania z przesyłkami niespełniającymi wymogów. Stwierdzono jednak niedoskonałości w odniesieniu do towarów, jeżeli częstotliwość kontroli jest objęta oceną ryzyka prowadzoną przez państwa członkowskie, zgłoszeń w ramach systemu wczesnego ostrzeżenia, laboratoriów oraz zgłaszania wyników analiz.

W ostatnim czasie audyty prowadzone przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii w państwach członkowskich koncentrowały się w szczególności na wdrażaniu rozporządzenia (WE) nr 669/2009 w sprawie kontroli urzędowych niektórych rodzajów pasz i żywności nie pochodzących od zwierząt⁶. Pierwsze wyniki wskazują, że ogólnie państwa członkowskie wdrażały kluczowe zobowiązania określone w tym rozporządzeniu, w szczególności tworząc wyznaczone miejsca wprowadzenia na potrzeby kontroli dokumentacji, kontroli identyfikacyjnych oraz kontroli fizycznych. Wśród obszarów wymagających dalszych zmian wymienia się: bardziej skuteczne tworzenie sieci kontaktów między właściwymi organami oraz ułatwienie dalszego transportu przesyłek między różnymi państwami członkowskimi w oczekiwaniu na wyniki kontroli fizycznych.

Pozostałości pestycydów

Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło w państwach członkowskich 10 audytów w zakresie kontroli pozostałości pestycydów. Wyniki tych audytów wskazują, że obowiązki właściwych organów są jasno określone, ogólne programy kontroli pozostałości pestycydów były wdrażane w zadowalający sposób i opierały się na analizie ryzyka.

W kilku państwach członkowskich na skuteczność kontroli urzędowych negatywnie wpływa jednak brak wyposażenia laboratoryjnego umożliwiającego wykonywanie skutecznych analiz w ramach szerokiego zakresu analitycznego wymaganego w

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 669/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwiększonego poziomu kontroli urzędowych przywozu niektórych rodzajów pasz i żywności nie pochodzących od zwierząt i zmieniające decyzję 2006/504/WE.

przepisach UE. Państwom tym przekazano zalecenia dotyczące działań naprawczych, które są aktywnie realizowane.

Podczas audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stwierdzono, że chociaż własne kontrole (w szczególności dużych sieci detalicznych) stanowią ogólny wymóg w myśl prawa żywnościowego UE, podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze wdrażały w szczególności kompleksowy system samokontroli ukierunkowany na pozostałości pestycydów. Zauważono również, że systemy te, działające równolegle do kontroli urzędowych, nie były poddawane ocenie przez właściwe organy. W związku z tym, zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 882/2004, Biuro ds. Żywności i Weterynarii zaleciło, aby państwa członkowskie przeprowadziły ocenę wiarygodności systemów własnych kontroli i uwzględniły jej wyniki przy określaniu częstotliwości kontroli urzędowych (przepisy rozporządzenia wyraźnie wymagają, aby kontrole urzędowe przeprowadzane przez państwa członkowskie uwzględniały wiarygodność własnych kontroli przeprowadzonych przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze).

Kontrole urzędowe dotyczące stosowania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 („higiena ogólna”)

Przeprowadzono dwadzieścia dwa audyty w państwach członkowskich, aby ocenić działające systemy kontroli urzędowych pod kątem zgodności z: zasadami higieny żywności ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004; przepisami dotyczącymi identyfikowalności i etykietowania; oraz zasadami mającymi zastosowanie do wprowadzania do obrotu wody butelkowanej. Wszystkie państwa członkowskie, które odwiedziono, wprowadziły kontrole urzędowe. Inspekcje obserwowane przez zespoły audytowe Biura ds. Żywności i Weterynarii potwierdziły, że inspektorzy krajowi pewnie oceniali wymogi higieniczne. W większości państw członkowskich stwierdzono jednak niedoskonałości dotyczące oceny HACCP przez właściwe organy oraz analogicznie niski poziom wdrażania zasad HACCP przez same podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze. Stwierdzono również brak szkoleń.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do dodatków do żywności

Przeprowadzono szesnaście audytów, aby ocenić systemy kontroli urzędowych w odniesieniu do dodatków do żywności, działające w niektórych państwach członkowskich. Ich wyniki wykazały, że wszystkie państwa członkowskie, które odwiedziono, posiadały ściśle określone ramy prawne i struktury organizacyjne na potrzeby kontroli urzędowych, w tym odpowiednie sieci laboratoriów. Ogólnie liczba personelu przeprowadzającego kontrole jest wystarczająca, chociaż poziom kwalifikacji i wyszkolenia mógłby być wyższy. Procedury kontroli są na ogół odpowiednio udokumentowane, w odniesieniu do kontroli powszechnie stosuje się podejście oparte na analizie ryzyka i podejmowane są działania w przypadku niezgodności. Stwierdzono jednak pewne nieprawidłowości dotyczące kontroli czystości i etykietowania dodatków do żywności. Ogólnie nie ma miejsca żadna kontrola w miejscu przywozu, z wyjątkiem niedozwolonych barwników, o których jest wyraźnie mowa w przepisach UE. Wiele państw członkowskich nie wdrożyło przepisów unijnych dotyczących monitorowania spożycia i stosowania dodatków do żywności. Trwają aktywne prace nad rozwiązaniem tego problemu w drodze działań następczych.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Przeprowadzono serię szesnastu audytów oceniających kontrole urzędowe w odniesieniu do materiałów do kontaktu z żywnością. Choć ustanowiono ramy prawne dla kontroli urzędowych w odniesieniu do materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w kilku państwach członkowskich ich wdrażanie rozpoczęło się dopiero w ostatnim czasie i konieczne są dalsze wysiłki w zakresie rozwoju systemów kontroli, z uwzględnieniem szczegółowych wytycznych dotyczących kontroli, modernizacji laboratoriów oraz specjalistycznych szkoleń. Wyznaczenie właściwych organów na potrzeby kontroli urzędowych jest często niejednoznaczne, czego wynikiem jest brak lub nakładanie się kontroli. Ponieważ w myśl prawa UE rejestracja podmiotów prowadzących obrót materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością nie jest obowiązkowa, nie ma żadnej gwarancji, że podmioty te podlegają kontrolom urzędowym. Ogólnie na poziomie produkcji materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością istniały ściśle określone kontrole oparte na analizie ryzyka, ale konieczne są dalsze wysiłki w zakresie kontroli na poziomie użytkowników takich materiałów, np. kontrole zakładów przetwórstwa żywności. Pracownicy właściwych organów często nie byli wystarczająco wyszkoleni w zakresie szczegółowych kwestii dotyczących materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, takich jak systemy identyfikowalności, dobra praktyka wytwarzania oraz ocena deklaracji zgodności.

Kontrole urzędowe w odniesieniu do organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)

Audyty przeprowadzone przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii koncentrowały się na kontrolach urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z wymogami dotyczącymi identyfikowalności i etykietowania w kontekście wprowadzania do obrotu genetycznie zmodyfikowanej żywności, paszy i nasion, a także na wynikach konkretnych kontroli wymaganych na mocy decyzji nadzwyczajnych służących zapobieganiu przywozowi niedozwolonych GMO. Choć na ogół kontrole są prowadzone zgodnie z wymogami UE, zauważono pewne braki dotyczące: kontroli przywozu chińskiego ryżu; akredytacji laboratoriów; oraz pobierania niewystarczającej liczby próbek do celów analiz laboratoryjnych.

Zdrowie zwierząt

Programy zwalczania chorób zwierząt: działania grupy zadaniowej

Poza opisanymi poniżej działaniami Biura ds. Żywności i Weterynarii w zakresie zwalczania chorób w 2000 r. utworzono grupę zadaniową ds. monitorowania współfinansowanych przez UE programów zwalczania chorób w celu podniesienia skuteczności tych programów. W przypadku niektórych chorób, takich jak: gruźlica bydła, brucelozę, wściekliznę i klasyczny pomór świń, utworzono specjalne podgrupy udzielające wsparcia technicznego państwom członkowskim i monitorujące wdrażanie.

Zwalczanie gruźlicy bydła i brucelozy

Zwalczanie gruźlicy bydła i brucelozy u bydła, owiec i kóz stanowi priorytet w państwach członkowskich, które nie zostały uznane za urzędowo wolne od tych chorób. Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło 10 audytów programów zwalczania

gruźlicy lub brucelozy. Ogólnie programy te, zatwierdzone i współfinansowane przez UE, były odpowiednio realizowane. W niektórych państwach członkowskich, które odwiedziono, stwierdzono jednak braki (w niektórych przypadkach poważne) dotyczące ograniczeń przemieszczania, częstotliwości badań i pobierania próbek lub wyników badań epidemiologicznych.

W efekcie działań Biura ds. Żywności i Weterynarii oraz grupy zadaniowej Komisja zwraca szczególną uwagę na dopilnowanie usunięcia braków stwierdzonych w tych państwach członkowskich dzięki bardziej skutecznej strukturze, realizacji i monitorowaniu programów zwalczania chorób.

Wścieklizna

Audyty, które Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło w bałtyckich państwach członkowskich, wykazały, że dzięki wdrożeniu programów zwalczania wścieklizny finansowanych przez UE poczyniono znaczące postępy w zwalczaniu tej choroby. W niektórych państwach członkowskich stwierdzono jednak nieprawidłowości we wdrażaniu programów szczepień. Wyniki audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii wskazują, że współczynnik zachorowalności na wściekliznę wśród zwierząt domowych i dzikich nadal stanowi powód do niepokoju.

Klasyczny pomór świń

Dzięki bardziej powszechnemu stosowaniu środków dotyczących bezpieczeństwa biologicznego oraz skuteczniejszym kampaniom szczepień dzików w ramach programu zwalczania chorób finansowanego ze środków UE w ostatnich latach ogniska klasycznego pomoru świń u świń domowych w UE były sporadyczne. Wszystkie zostały skutecznie zlikwidowane przez państwa członkowskie dzięki wdrożeniu odpowiedniego prawodawstwa UE oraz planów awaryjnych (zob. poniżej). Pomimo tych postępów klasyczny pomór świń nadal występuje wśród populacji dzików w niektórych regionach kilku państw członkowskich w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej, co stwarza ryzyko ponownego wprowadzenia wirusa do populacji świń domowych. Biuro ds. Żywności i Weterynarii monitoruje sytuację związaną z występowaniem tej choroby, a organy, w szczególności w Bułgarii i Rumunii, otrzymują pomoc, między innymi dzięki działaniom grupy zadaniowej, w wyeliminowaniu choroby w szczególnych warunkach panujących w każdym z tych państw członkowskich.

Plany awaryjne

Państwa członkowskie obowiązują prawnym wymóg opracowania planów awaryjnych zapewniających gotowość na wypadek ewentualnego pojawienia się na ich terytorium ognisk głównych chorób epizootycznych, takich jak pryszczycyca i klasyczny pomór świń. Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło audyty takich planów w ośmiu państwach członkowskich. Na podstawie wyników audytów stwierdzono, że właściwe organy na ogół wykazywały zdolność do natychmiastowego reagowania na powiadomienia o podejrzeniu wystąpienia chorób epizootycznych oraz zastosowania wymaganych środków. Wydano zalecenia dotyczące dalszej poprawy niektórych aspektów, np. stanu gotowości laboratoriów, ustaleń na szczeblu lokalnym oraz regularnych przeglądów i aktualizacji planów.

Kontrole urzędowe laboratoriów prowadzących badania nad pryszczycą

Komisję obowiązuje prawny wymóg kontroli unijnych laboratoriów prowadzących badania nad wirusem pryszczycy ze względu na ryzyko dla zdrowia zwierząt w przypadku wydostania się wirusa z kontrolowanego środowiska. Istnieje 16 krajowych laboratoriów diagnostycznych oraz trzy laboratoria uprawnione do pracy z wirusem na potrzeby produkcji szczepionki. W ciągu ostatnich ośmiu lat skontrolowano osiem laboratoriów. Wyniki tych kontroli były różne. Poważne problemy stwierdzono w przypadku trzech laboratoriów, które mogły stwarzać ryzyko wydostania się wirusa. W przypadku dwóch laboratoriów problemy dotyczące systemów unieszkodliwiania odpadów zostały szybko rozwiązane, ale w przypadku trzeciego laboratorium poziom bezpieczeństwa biologicznego był nieodpowiedni, w związku z czym wycofano jego uprawnienia do pracy nad żywym wirusem pryszczycy. Z uwagi na obecne ryzyko oraz znaczną ilość zasobów konieczną do prowadzenia nadzoru działania tych laboratoriów zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i na poziomie UE, ustalenia te potwierdzają, że laboratoria prowadzące badania nad pryszczycą powinny być zatwierdzane wyłącznie w państwach członkowskich, które mogą zagwarantować zgodność z przepisami art. 65 dyrektywy 2003/85/WE, a w szczególności zapewnić niezbędne środki w tym celu.

BSE

W przypadku BSE nastąpił znaczny spadek współczynnika zachorowalności, co umożliwiło znaczne podniesienie wieku zwierząt na potrzeby badań. Odpowiednio zmniejszono częstotliwość audytów przeprowadzanych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii w tym obszarze.

Choroba niebieskiego języka

Po udostępnieniu szczepionek przeciwko serotypowi 8 wirusa choroby niebieskiego języka Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło audyty w czterech państwach członkowskich, aby ocenić wdrażanie współfinansowanych szczepień interwencyjnych przeciwko tej chorobie. Chociaż stwierdzono pewne braki, dotyczące głównie wyłączenia ze szczepień konkretnych subpopulacji, takich jak bydło opasowe i jagnięta przeznaczone na odbudowę stada, na ogół kampanie szczepień były realizowane zgodnie z wymogami zatwierdzonych programów.

Dobrostan zwierząt

Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło 39 audytów w zakresie kontroli dobrostanu zwierząt, w tym dobrostanu w gospodarstwie, podczas transportu i przy uboju. Ten intensywny program, którym objęto wszystkie państwa członkowskie, przyniósł istotne wnioski w trzech głównych obszarach.

W ramach audytów prowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii monitorowano postępy państw członkowskich w zakresie stopniowego wycofania klatek nieulepszonych dla kur niosek w terminie do dnia 1 stycznia 2012 r. Istnieją obawy, że znaczna liczba producentów w kilku państwach członkowskich nie dotrzyma tego terminu. Komisja współpracuje z ekspertami w państwach członkowskich, aby przyspieszyć proces stopniowego wycofania i uzyskać zgodność z przepisami w 2011 r.

Jeżeli chodzi o dobrostan świń, państwa członkowskie są na różnych etapach przygotowań do wypełnienia obowiązku grupowego przebywania ciężarnych macior w terminie do dnia 1 stycznia 2013 r. Wyniki monitorowania postępów w tej dziedzinie przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii wskazują, że w większości państw członkowskich będą konieczne intensywne prace, aby dotrzymać tego terminu. Postępy były niewystarczające w przypadku bardziej stałych wymogów, takich jak potrzeba stosowania innych praktyk środowiskowych lub praktyk zarządzania zamiast obcinania ogonów prosiętom, z wyjątkiem Szwecji i Finlandii, w których obowiązuje już zakaz obcinania ogonów.

W przypadku transportu, chociaż w 2007 r. tylko niewielka liczba państw członkowskich była odpowiednio zorganizowana, aby spełnić wymogi dotyczące homologacji środków transportu, w ostatnich latach miał miejsce ciągły postęp w zakresie osiągnięcia większej zgodności z przepisami. W szczególności z powodzeniem wdrożono nowy wymóg dotyczący instalacji urządzeń monitorujących temperaturę oraz urządzeń ostrzegawczych. W większości państw członkowskich proces homologacji pojazdów nie uwzględnia jednak odpowiednio niektórych wymogów dotyczących urządzeń do pojenia oraz systemów nawigacji satelitarnej.

Zdrowie roślin

Kontrola przywozu artykułów objętych przepisami

Przeprowadzono jedenaście audytów systemów kontroli fitosanitarnych przywozu w państwach członkowskich w ramach serii audytów zmienionych unijnych przepisów przywozowych w zakresie zdrowia roślin, które są stosowane od 2005 r. Odnotowano znaczne usprawnienie systemów kontroli. Nadal istnieją jednak kwestie, którymi należy się zająć, w szczególności w odniesieniu do kontroli w miejscach innych niż miejsca wprowadzenia. Stwierdzono problemy dotyczące towarów objętych przepisami w ruchu tranzytowym, ponieważ identyfikacja wszystkich takich towarów w pierwszym miejscu wprowadzenia nie była możliwa. W rezultacie niektóre towary nie zostały poddane niezbędnym kontrolom fitosanitarnym. W niektórych państwach członkowskich przyczyną takich braków może być podział zasobów oraz niedoskonałości infrastruktury.

Ogniska organizmów szkodliwych

W ramach dwudziestu trzech audytów zbadano liczną grupę organizmów szkodliwych. Jeżeli chodzi o najważniejsze z tych organizmów, to węgorek sosnowiec (*Bursaphelenchus xylophilus*) występuje w Portugalii, jedno ognisko pojawiło się również w Hiszpanii. Dzięki serii zmian legislacyjnych oraz inicjatywom wykonawczym Komisji mającym na celu wzmocnienie kontroli, w tym kilku audytom przeprowadzonym przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii, udało się zapobiec rozprzestrzenieniu się tego organizmu w pozostałej części UE. W przypadku chrząszcza z gatunku *Rhynchophorus ferrugineus* audyty przeprowadzone przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii wykazały, że państwa członkowskie mają trudności ze zwalczaniem tego organizmu. Jego biologia utrudnia wczesne wykrywanie i zwalczanie, a także napotkano poważne problemy z wdrażaniem wymaganych środków zwalczania w prywatnych ogrodach oraz miastach, w których najczęściej znajdują się rośliny żywicielskie (palmy). Obecnie *Rhynchophorus ferrugineus* występuje na wielu obszarach UE, w których rosną palmy.

Chrząszcze z gatunków *Anoplophora chinensis* i *Anoplophora glabripennis* (*Anoplophora spp.*) są organizmami szkodliwymi dla wielu różnych roślin drzewiastych. Audyty przeprowadzone przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii wykazały, że w praktyce państwa członkowskie nie stosują systematycznie środków niezbędnych do szybkiego zwalczania tych organizmów. Z wyjątkiem jednak dużych ognisk w północnych Włoszech, ogniska występowania tych organizmów zostały na ogół co najmniej ograniczone do małych obszarów, a niektóre wyeliminowano.

Wewnętrzne kontrole fitosanitarne

Przeprowadzono szesnaście audytów wewnętrznych kontroli fitosanitarnych, z uwzględnieniem utrzymania stref chronionych, wdrażania systemu paszportów roślin oraz kontroli w sektorze ziemiaka. Większość audytów potwierdziła obecność odpowiednich kontroli w strefach chronionych, ale w kilku przypadkach państwa członkowskie zobowiązano do znacznego zwiększenia skuteczności kontroli, aby uniknąć odebrania statusu strefy chronionej. Audyty paszportów roślin przyniosły różne wyniki. Wskazano w nich, że nie wyeliminowano wielu niezgodności stwierdzonych podczas poprzedniej serii audytów. Wyniki audytów pokazały również, że przy wprowadzeniu odpowiedniej hierarchii zadań i podziale zasobów istnieje możliwość ustanowienia odpowiedniego systemu kontroli. Większość audytów wykazała postępy w sektorze ziemiaka.

Pasza i produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego

W tym obszarze Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło trzydzieści dziewięć audytów. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski z tych audytów.

Chociaż we wszystkich państwach członkowskich zakończył się proces zatwierdzania większych zakładów paszowych wymagających zatwierdzenia rejestracji mniejszych zakładów w znacznym stopniu nie ukończono. Przepisy UE wymagają rejestracji wszystkich podmiotów działających na dowolnym etapie produkcji, przetwarzania, magazynowania, transportu lub dystrybucji paszy.

Często pojawiały się uchybienia dotyczące procesu opracowywania i wdrażania procedur opartych na HACCP, połączone z brakiem fachowej wiedzy właściwych organów w zakresie sposobu ich oceny.

Jeżeli chodzi o kontrolę przywozu, w wielu przypadkach brakowało podejścia opartego na analizie ryzyka i stwierdzono niską częstotliwość kontroli fizycznych niektórych towarów.

Istnieje potencjalne ryzyko, że przetworzone białko zwierzęce, zawarte w nawozach organicznych i polepszaczach gleby, może przedostać się do paszy. Podczas audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stwierdzono potrzebę wzmocnienia kontroli urzędowych w zakresie nawozów organicznych i polepszaczy gleby. Kontrole te były ogólnie zadowolające w przypadkach zakładów produkcyjnych, ale niedostateczne na pozostałych etapach łańcucha sprzedaży i użytkowania. Podczas kolejnej tury audytów kładzie się szczególny nacisk na kontrole tego fragmentu łańcucha żywnościowego.

Nastąpiła znacząca poprawa w zakresie wykorzystania dokumentów handlowych dotyczących produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, jak również ich dokładności i wiarygodności. Ten sam wniosek dotyczy procesów gromadzenia, transportu, identyfikacji i usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, które, poza sektorem detalicznym, w przeważającym stopniu spełniają odpowiednie wymogi.

Kontrole przywozu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zwierząt

Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło 30 audytów dotyczących kontroli przywozu i tranzytu. Wszystkie państwa członkowskie wprowadziły kompleksowe systemy kontroli urzędowych przywozu, które na ogół funkcjonują w odpowiedni sposób.

W szczególności opracowanie i wdrożenie wspólnego skomputeryzowanego systemu przywozu w ramach systemu TRACES ułatwiło i uprościło wiele procedur w punktach kontroli granicznej, a także poprawiło komunikację między państwami członkowskimi w zakresie przywozu i tranzytu. Ułatwiło to również przegląd struktury przywozu do UE. Za niedoskonałość należy jednak uznać fakt, że niektóre z głównych państw członkowskich prowadzących przywóz nie stosują jeszcze w pełni systemu TRACES.

Podczas audytów określono wiele kwestii wymagających rozwiązania.

Obecne przepisy dotyczące kontroli przeładunku przesyłek pochodzących z jednego państwa trzeciego i zmierzających do innego są złożone i trudne w egzekwowaniu, w szczególności w odniesieniu do powiadamiania odpowiednich punktów kontroli granicznej oraz śledzenia i weryfikacji wyjścia w wymaganym terminie. Chociaż trudności te dotyczą wszystkich portów, występują najczęściej w większych portach, w których odbywa się większość takich operacji przeładunku. W oczekiwaniu na ponowną ocenę obecnych przepisów wprowadzono pewne zmiany dotyczące obowiązujących terminów, a także wydano wytyczne zapewniające zwiększenie skuteczności przepisów oraz ułatwienie ich egzekwowania.

Istnieje duża różnorodność planów monitorowania przywożonych przesyłek w państwach członkowskich. Strategie monitorowania, poziomy pobierania próbek oraz zakres badanych produktów i ich pochodzenia są bardzo różne.

Właściwe organy nie stosują systematycznie środków egzekucyjnych ani sankcji, aby poprawić zgodność w dziedzinach takich jak zgłaszanie przesyłek przed ich przybyciem oraz prawidłowe wypełnianie dokumentacji urzędowej.

Pozostałości leków weterynaryjnych i środków trujących

Biuro ds. Żywności i Weterynarii przeprowadziło 20 audytów dotyczących pozostałości leków weterynaryjnych i środków trujących w państwach członkowskich. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski.

Laboratoria analityczne w większości państw członkowskich są akredytowane zgodnie z normą ISO 17025:2005, ale występują duże różnice dotyczące liczby metod oznaczania pozostałości, które wchodzą w zakres akredytacji. Warunki i procedury akredytacji takich metod zależą od polityki krajowych jednostek akredytujących. Jeżeli jednostki te

dopuszczają „elastyczny zakres”, po spełnieniu początkowych kryteriów akredytacji laboratorium może dodawać kombinacje substancji/matryc/gatunków do metody, która uzyskała akredytację, bez konieczności ubiegania się każdorazowo o zatwierdzenie ze strony jednostki akredytującej. Jeżeli krajowe jednostki akredytujące wymagają przedłożenia każdej takiej dodatkowej metody do zatwierdzenia, które zwykle odbywa się w związku z audytami rocznymi, procedura przebiega o wiele wolniej i często wiąże się z większymi kosztami dla laboratoriów.

Decyzja Komisji 2002/657/WE jest dla urzędowych laboratoriów oznaczających pozostałości źródłem wiążących instrukcji dotyczących walidacji metod oznaczania pozostałości. Choć są one czasochłonne i nieco skomplikowane, zapewniły harmonizację podejścia do walidacji w państwach członkowskich, zwiększyły wiarygodność wyników i zapewniły wytyczne dla laboratoriów oznaczających pozostałości w państwach trzecich.

Konie, którym podaje się określone leki, muszą być bezpiecznie wyłączone z łańcucha żywnościowego na sześć miesięcy (w przypadku niektórych leków) lub do końca życia. Jest to odnotowywane w sekcji IX paszportu konia, który każdy koń w UE powinien otrzymać w wieku około sześciu miesięcy. Choć upłynął ostateczny termin rejestracji wszystkich koni, jest ona nadal wdrażana w kilku państwach członkowskich. W większości państw członkowskich paszporty koni są wymagane i sprawdzane w ubojni, ale niewiele państw, o ile w ogóle którekolwiek z nich, przeprowadziło kontrole dotyczące związku między określonymi rodzajami leczenia a zapisami w sekcji IX paszportu.

W większości państw członkowskich w odniesieniu do wszystkich gatunków przy uboju przekazywane są informacje dotyczące łańcucha żywnościowego. Wykładnia przepisów jest jednak bardzo różna. Niektóre państwa członkowskie wymagają od właścicieli/posiadaczy zadeklarowania, w ramach informacji dotyczących łańcucha żywnościowego, wszystkich rodzajów leczenia, którym zwierzę zostało poddane w ciągu swojego życia. Inne państwa wymagają deklaracji, w której stwierdza się, że zwierzęta nie były poddane ubojowi przed zakończeniem okresu wycofania w związku ze stosowaniem leków.

3.3. Inne źródła informacji o kontrolach w państwach członkowskich

Sprawozdania sektorowe

Przepisy prawodawstwa UE dotyczące różnych aspektów bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia roślin wymagają od państw członkowskich przedkładania regularnych sprawozdań dotyczących określonych wymogów szczegółowych. Na podstawie tych krajowych sprawozdań Komisja z kolei sporządza i udostępnia wiele sprawozdań sektorowych, przedstawiających stan wdrażania niektórych aspektów prawodawstwa UE mającego zastosowanie do łańcucha żywnościowego, łącznie, w niektórych przypadkach, ze szczegółowymi danymi dotyczącymi kontroli urzędowych w danych obszarach oraz ich wyników.

Do najistotniejszych sprawozdań należą: sprawozdanie z monitorowania i badania przeżuwaczy na obecność pasażowalnej encefalopatii gąbczastej (TSE); sprawozdanie dotyczące tendencji i źródeł chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników

chorobotwórczych oraz ognisk chorób przenoszonych przez żywność w Unii Europejskiej (EFSA); sprawozdanie dotyczące chorób bydła i świń wymagających zgłoszenia; roczne ogólnoeuropejskie sprawozdanie monitorujące pozostałości pestycydów; oraz sprawozdania z posiedzeń grupy zadaniowej ds. zwalczania chorób zwierząt.

Tabela zawierająca wykaz najważniejszych sprawozdań Komisji, które zostały opublikowane w minionym roku, wraz z adresami stron internetowych znajduje się w załączniku do niniejszego sprawozdania.

Systemy wczesnego ostrzegania i inne narzędzia sprawozdawcze

Istniejące systemy: system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF), system zgłaszania chorób zwierzęcych (ADNS) i ognisk chorób roślin (Europhyt) są istotnymi narzędziami zarządzania szybkim reagowaniem na sytuacje nadzwyczajne i pojawiające się zagrożenia oraz źródłem informacji dotyczących ewolucji zagrożeń i chorób na różnych etapach łańcucha żywnościowego. Dostarczane przez nie dane mogą być istotnym wskaźnikiem braków w stosowaniu funkcjonujących standardów bezpieczeństwa. Szczegółowe wyniki pochodzące z wyżej opisanych systemów ostrzegania są co roku streszczane w rocznych sprawozdaniach dotyczących RASFF i ADNS, publikowanych na stronach internetowych Komisji:

http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm.

W przypadku systemu Europhyt, będącego narzędziem powiadamiania o przechwyceniu przesyłek z powodów fitosanitarnych, Komisja jest w trakcie uruchamiania strony internetowej zawierającej sprawozdania miesięczne dotyczące przechwytywania przesyłek.

System TRACES, który umożliwia wymianę informacji między Komisją a państwami członkowskimi dotyczących kontroli zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego (produkowanych na rynek krajowy i z przywozu z państw trzecich), jest kolejnym ważnym źródłem danych nie tylko na temat ilości przemieszczanych towarów, ale również na temat przeprowadzonych urzędowych kontroli weterynaryjnych: http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/traces/index_en.htm.

Przedstawianie sprawozdań na posiedzeniach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt

Sprawozdania z funkcjonowania kontroli są również regularnie przedkładane przez państwa członkowskie na posiedzeniach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt. Mogą to być rutynowe sprawozdania dotyczące współczynnika zachorowalności i zwalczania chorób przenoszonych przez żywność, chorób zwierząt lub roślin lub sprawozdania związane z nowymi ogniskami chorób i podjętymi w związku z tym działaniami nadzwyczajnymi. Sprawozdania te stanowią dla Komisji istotne źródło informacji potrzebnych do oceny funkcjonowania kontroli w państwach członkowskich. W ostatnich latach Komisja przyjęła praktykę publikowania tych prezentacji oraz protokołów poszczególnych posiedzeń na swojej stronie internetowej.

W niektórych obszarach Komisja przygotowuje kompilację sprawozdań przesłanych przez państwa członkowskie i udostępnia je w ramach prac Stałego Komitetu (dostępna na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/food/committees/regulatory/index_en.htm).

3.4. Działania następcze i wykonawcze Komisji

Priorytetem we wszystkich obszarach objętych niniejszym sprawozdaniem pozostaje nieustanne zainteresowanie działaniami wykonawczymi i ich koordynacja. Zalecenia zawarte w sprawozdaniach z audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stanowią istotny wkład w realizację tego priorytetu. Zalecenia te są systematycznie realizowane za pomocą szeregu działań.

Właściwe organy państw członkowskich są proszone o przedstawienie „planu działania” opisującego, w jaki sposób zastosowały się albo zastosują do zaleceń. Komisja z kolei ocenia plan działania i systematycznie monitoruje wykonanie wszystkich działań poprzez szereg działań następczych, w tym: a) ogólne audyty kontrolne, podczas których przedstawiciele Biura ds. Żywności i Weterynarii oraz państw członkowskich spotykają się, aby dokonać przeglądu postępów w zakresie realizacji zaleceń wydanych dla danego państwa członkowskiego; b) audyty kontrolne na miejscu dotyczące konkretnych kwestii lub wnioski o pisemne sprawozdania dotyczące konkretnych kwestii; oraz c) spotkania dwustronne na wysokim szczeblu w przypadku ogólnych lub powracających problemów.

Innym źródłem informacji, które może unaoczniać problemy związane z nieprzestrzeganiem lub egzekwowaniem przepisów, są skargi ze strony obywateli lub organizacji pozarządowych. Komisja dba, aby w ich rozpatrywaniu brały udział również zainteresowane państwa członkowskie, przyjmując za cel uzyskanie pozytywnego wyniku.

Jeżeli chodzi o inne narzędzia, w latach 2009–2010 Komisja stwierdziła, że projekt EU Pilot, który funkcjonował na zasadzie dobrowolności w 15 państwach członkowskich od kwietnia 2008 r. w celu znalezienia szybszych i bardziej wyczerpujących odpowiedzi na pytania wynikające ze stosowania prawa UE, stanowi przydatne narzędzie, ponieważ usprawnił komunikację między Komisją i państwami członkowskimi, a także przyczynił się do rozwiązania problemów z egzekwowaniem przepisów bez konieczności uciekania się do formalnych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Jeżeli jednak właściwe organy nie podejmą odpowiednich działań naprawczych w celu rozwiązania powracających problemów i jeżeli opisane powyżej mechanizmy nie zapewnią zadowalającego rozwiązania lub postęp będzie niewystarczający, Komisja może wszcząć postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, aby wyegzekwować przestrzeganie przepisów przez dane państwo członkowskie.

Miało to miejsce w przypadku trzech spraw przeciwko Grecji, ponieważ systematycznie nie przestrzegała ona wielu ważnych przepisów prawodawstwa UE w zakresie bezpieczeństwa żywności. Trybunał wydał trzy wyroki stwierdzające uchybienia Grecji w stosowaniu prawa UE. W szczególności:

- w wyniku audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stwierdzono długotrwałe i podstawowe braki systemowe w zakresie kontroli urzędowych przeprowadzonych przez Grecję. Braki te były związane głównie z niedoborem zasobów ludzkich w greckich służbach weterynaryjnych. W rezultacie zarówno administracja centralna, jak i organy zdecentralizowane nie prowadziły kontroli urzędowych w skuteczny i odpowiedni sposób. Trybunał stwierdził, że efekt wysiłków podjętych przez władze greckie w celu rozwiązania tych problemów był niezadowalający⁷:

- Trybunał stwierdził również, że Grecja nie stosowała właściwie kluczowych przepisów prawa UE dotyczącego produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁸ oraz ochrony zwierząt podczas transportu i w rzeźniach⁹.

W 2010 r. Komisja wydała ponadto uzasadnione opinie w sprawie Włoch i Hiszpanii.

- W przypadku Włoch podczas audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stwierdzono, że możliwości władz włoskich w zakresie wypełnienia ich obowiązków wynikających z prawodawstwa UE dotyczącego zdrowia roślin były utrudnione ze względu na brak personelu. W rezultacie Włochy w wielu przypadkach nie spełniły wymogów dotyczących powiadamiania. Dodatkowo problem określony przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii powodował, że władze włoskie notorycznie nie wywiązywały się z obowiązku zapewnienia ścisłej, szybkiej, natychmiastowej i skutecznej współpracy z Komisją.

- W przypadku Hiszpanii podczas audytów przeprowadzonych przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii stwierdzono, że Hiszpania niewłaściwie stosowała unijne wymogi dotyczące dobrostanu zwierząt w odniesieniu do: autoryzacji przewoźników, zatwierdzania środków transportu, kontroli dzienników podróży, kontroli stanu fizycznego zwierząt przeznaczonych do transportu oraz sankcji.

Więcej informacji na temat naruszeń można znaleźć w rocznych sprawozdaniach z monitorowania stosowania prawa UE, które są publikowane na stronie internetowej Komisji: http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_annual_report_pl.htm.

4. Wnioski

Ogólnie państwa członkowskie zapewniają odpowiedni poziom wdrażania kontroli urzędowych na całej długości łańcucha żywnościowego i poszanowanie zagadnień z zakresu

⁷ Wyrok Trybunału z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie C-331/07.

⁸ Wyrok Trybunału z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie C-248/08.

⁹ Wyrok Trybunału z dnia 10 września 2009 r. w sprawie C-416/07.

bezpieczeństwa żywności, zdrowia roślin i zwierząt oraz dobrostanu zwierząt. Choć istnieje możliwość wprowadzenia usprawnień, poczyniono postępy w zakresie skutecznego wykorzystania instrumentów i środków do celów kontroli, a także w zakresie planowania, wdrażania i koordynacji kontroli we wszystkich sektorach.

Kontrole urzędowe oraz instrumenty prawne służące optymalizacji ich skuteczności stanowią kluczowe cechy łańcucha żywnościowego w UE. Umożliwiają one właściwym organom przeprowadzanie kontroli w oparciu o analizę ryzyka, a także identyfikację braków oraz ich szybkie eliminowanie. Zapewniają one również tym organom całościowy obraz sytuacji w zakresie bezpieczeństwa żywności i zdrowia.

Sprawozdania państw członkowskich dają zapewnienie, że właściwe organy krajowe poważnie traktują swoją rolę, a ich kompetencje są coraz wyższe, co potwierdzają sprawozdania z audytów przeprowadzonych przez ekspertów Komisji.

Prowadzone przez Komisję szczegółowe audyty na miejscu oraz ogólne audyty kontrolne, obejmujące wszystkie sektory, mają szczególne znaczenie dla określenia niedoskonałości, które należy wyeliminować, oraz zapewnienia podjęcia działań naprawczych.

Sprawozdania z audytów przeprowadzonych przez Komisję, uzupełniające działania państw członkowskich w zakresie kontroli, zapewniają stabilny system oceny skuteczności systemów kontroli państw członkowskich.

Aby zapewnić wystarczające potwierdzenie zgodności z prawodawstwem UE, Komisja – w stosownych przypadkach – podejmuje odpowiednie środki, aby uzyskać usprawnienie systemów kontroli urzędowych i audytów w państwach członkowskich.

ZALĄCZNIK

WYKAZ OPUBLIKOWANYCH SPRAWOZDAŃ SEKTOROWYCH KOMISJI DOTYCZĄCYCH WDROŻENIA PRAWODAWSTWA UE

W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ZDROWIA I DOBROSTANU ZWIERZĄT I ZDROWIA ROŚLIN

Sprawozdanie	Podstawa prawna	Publikacja
<i>Roczne sprawozdanie z monitorowania i badania przeżuwaczy na obecność pasażowalnej encefalopatii gąbczastej (TSE) w UE</i>	Art. 6 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii.	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/tse_bse/monitoring_annual_reports_en.htm
<i>Sprawozdanie podsumowujące UE dotyczące tendencji i źródeł chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz ognisk chorób przenoszonych przez żywność</i>	Art. 9 ust. 2 dyrektywy 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, zmieniającej decyzję Rady 90/424/EWG i uchylającej dyrektywę Rady 92/117/EWG. <i>(Zlecone EFSA, wykonane przez EFSA we współpracy z ECDC)</i>	http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2090.pdf
<i>Roczne sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF)</i>	Art. 50 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.	http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/rasff_publications_en.htm

Sprawozdanie	Podstawa prawna	Publikacja
Roczne ogólnoeuropejskie sprawozdanie monitorujące pozostałości pestycydów	Art. 32 rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniającego dyrektywę Rady 91/414/EWG. (Zlecone EFSA)	http://ec.europa.eu/food/fvo/specialreports/pesticides_index_en.htm http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1646.htm
Roczne sprawozdanie dotyczące napromieniowania żywności	Art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego.	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm
Dokument roboczy służb Komisji dotyczący realizacji krajowych planów monitorowania pozostałości w państwach członkowskich	Art. 8 dyrektywy Rady 96/23/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego oraz uchylającej dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG.	http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/control_en.htm

Sprawozdanie	Podstawa prawna	Publikacja
<p><i>Roczne sprawozdania Komisji dotyczące prowadzenia przez państwa członkowskie nadzoru nad grypą ptaków u drobiu i dzikiego ptactwa</i></p>	<p>Art. 19 ust. 1 decyzji Komisji 2006/875/WE i art. 9 ust. 1 lit. f) decyzji Komisji 2006/876/WE zatwierdzających programy zwalczania i monitorowania chorób zwierząt, niektórych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (TSE) oraz zapobiegania chorobom odzwierzęcym przedstawione przez państwa członkowskie i przez Bułgarię i Rumunię na rok 2007.</p>	<p>http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/eu_resp_surveillance_en.htm</p>
<p><i>Sprawozdania z posiedzeń podgrup ekspertów (bruceloza bydła, bruceloza owiec i kóz, gruźlica bydła i wścieklizna) grupy zadaniowej do spraw monitorowania zwalczania chorób w państwach członkowskich</i></p>	<p>Grupa zadaniowa powstała w 2000 r. jako działanie przewidziane w białej księdze Komisji w sprawie bezpieczeństwa żywności.</p>	<p>http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/eradication/taskforce_en.htm</p>

Sprawozdanie	Podstawa prawna	Publikacja
<p><i>Roczne streszczenie raportów państw członkowskich dotyczących przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia, streszczające istotne informacje o środkach podjętych w celu rozpowszechniania i wykonywania przepisów ustanowionych w rozporządzeniu oraz wyników stosowania tych przepisów</i></p>	<p>Art. 7 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 206/2009/WE (uchylający art. 5 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 745/2004 w sprawie wprowadzania do UE osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego).</p>	<p>http://ec.europa.eu/food/animal/animalproducts/personal_imports/sum_personal_imports_2005_2007_final.pdf</p>
<p><i>Dobrostan zwierząt: rozporządzenie w sprawie transportu</i></p>	<p>Art. 27 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97.</p>	<p>http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/transport/inspections_reports_reg_1_2005_en.htm</p>